

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

České Budějovice

Inspekční zpráva

**Vyšší odborná škola lesnická a Střední lesnická škola
Bedřicha Schwarzenberga, Písek, Lesnická 55**

Lesnická 55, 397 01 Písek

Identifikátor školy: 600 020 274

Termín konání orientační inspekce: 19. – 22. únor 2001

Čj.	071 415/01-3006
Signatura	og4zu203

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Lesnická škola v Písku byla založena v roce 1885. V dnešním čestném názvu školy je připomenuto jméno jednoho ze zakladatelů školy, předsedy kuratoria JUDr. Bedřicha Schwarzenbergra. Studium navazuje na nepřetržitou více než stoletou tradici lesnických škol.

Základním posláním školy je připravovat žáky ve studijním oboru 41-46-M/001 Lesnictví. Studium je ukončeno maturitní zkouškou a absolventi jsou připraveni pracovat jako odborní lesní hospodáři.

Cílem inspekční činnosti bylo hodnotit kvalitu vzdělávání a řízení na střední lesnické škole. Ve škole studuje v tomto školním roce 240 žáků v 8 třídách. Součástí školy je domov mládeže a školní jídelna.

Škola hospodaří jako příspěvková organizace a má povolenu vedlejší hospodářskou činnost, která zahrnuje stravovací a ubytovací služby, hospodaření ve školním lese a ve školní honitbě. Mimo tyto činnosti je pověřena Ministerstvem zemědělství ČR organizovat zkoušky z myslivosti a vyšší myslivecké zkoušky.

Teoretické vyučování je doplněno ve všech ročnících studia praktickými cvičeními a praxí. Praktické činnosti se realizují v odborných cvičebnách ve škole, v arboretu, které je přímo ve školním areálu, dále ve školním polesí a na dalších smluvně zajištěných pracovištích. V 1. a 2. ročníku jsou praktické činnosti zaměřeny na manuální dovednosti (např. zalesňování, pěstební a těžební činnosti). Ve 3. a 4. ročníku se rozvíjí intelektuální dovednosti (zpracovávají projekty zalesňování, výchovné těžby a další).

Tradice školy se promítá do vzdělávání i do výchovného působení na žáky. Při výuce všech odborných předmětů bylo zjevné, že vyučující předávají žákům nejen odborné znalosti, ale učí je současně chápat přírodu jako celek a chránit ji. Žáci projevovali sounáležitost se zvolenou profesí a byl zřejmý jejich kladný vztah ke studijnímu oboru.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk, dějepis, občanská nauka

Časová dotace všech 3 předmětů odpovídá učebním plánům studijního oboru Lesnictví. V době inspekce byla třída, v níž vyučuje jedna ze dvou učitelek českého jazyka, na zimním výcvikovém kurzu, takže byly navštíveny hodiny jen u jedné vyučující.

Učební látka byla rozplánována v tematických plánech na jednotlivé měsíce s určením hodinové dotace pro jednotlivá témata. Časové rozvržení tematických celků bylo až do doby inspekce dodržováno s minimálními zdůvodněnými odchylkami.

Výuka všech předmětů probíhala v souladu s deklarovanými záměry. Stanovené vzdělávací cíle odpovídaly 3. úrovni standardu středoškolského odborného vzdělávání. V občanské nauce a dějepisu byla dávana přednost vyučování preferujícímu především paměť žáků. V mluvnických a slohových hodinách byli žáci promyšleně vedeni k přednesu připravených i nepřipravených projevů na dané téma a ke zvládnutí rozmanitých komunikačních situací zaměřených na studijní obor. Učitelka pomáhala žákům zdokonalovat pravopisné a komunikativní dovednosti. Pozornost byla věnována odborným textům. Literární hodiny byly zaměřeny na práci s přečtenou literaturou. Důraz byl kladen na přístup k literatuře jako k estetickému zážitku. Rozvíjen byl zájem žáků o slovesnost a jinou uměleckou tvorbu. Stylistice, ústnímu a písemnému vyjadřování žáků bylo věnováno přiměřené množství času.

Vyučující splňují podmínky pro odbornou i pedagogickou způsobilost. Téměř všechny hodiny

proběhly ve vhodných, pěkně upravených třídách. Dvě (občanská nauka, český jazyk) se uskutečnily ve stupňovitě uspořádané posluchárně, jež neumožňovala dostatečný kontakt učitelů se žáky, což bylo nevýhodné zejména v českém jazyce.

Hodiny dějepisu a občanské nauky byly koncipovány s ohledem na zprostředkování všeho učiva naplánovaného vyučujícími. Nebylo v nich zjišťováno, zda žáci probrané látce opravdu porozuměli. Žákům bylo poskytováno mnoho informací bez zpětné vazby pro učitele. Zejména v občanské nauce, v níž dominoval monolog vyučujícího, dostali žáci málo prostoru vyjádřit své názory. Výklad byl utříděný, logicky komponovaný, fundovaný. Předmět byl pojat výhradně jako výukový. Také v dějepisu byl hlavní metodou výuky výklad, při kterém bylo při jednotvárném podání zprostředkováno mnoho učiva. Kladem výuky bylo, že žákům bylo vysvětleno tradiční a moderní pojetí národního obrození.

V hodinách českého jazyka a literatury byly rovněž používány tradiční metody vyučování. Vždy však při nich zbýval prostor podpořit tvořivé aktivity žáků, vyslechnout jejich názory a reagovat na ně. Výklad byl ucelený, logicky sestavený, dokumentovaný mnoha zajímavými materiály. V každé hodině bylo zřejmé, čeho mají žáci při vyučování dosáhnout. Učivo bylo často plánováno v návaznosti na profesní zaměření žáků. Vědomosti a dovednosti žáků byly s rozmyslem rozvíjeny. Učivo bylo vhodně aktualizováno a uváděno do historických souvislostí. Bylo využíváno výchovně. Jako pomůcka sloužily i žakovské texty ze školního časopisu Samorost. Žáci se se zájmem učí přednášet verše. Přednášeli s hlubokým prožitkem. Vyučující se často opírala o poznatky a zkušenosti žáků z jejich vlastní četby. (Žáci prokazatelně čtou nejen doporučenou literaturu. Učitelka jim půjčuje vlastní knihy. Iniciovala o nich v hodinách krátké, zajímavé diskuse. Mezi díla, se kterými se pracuje, patří i knihy Karla Klostermanna a Jana Vrby.) Organizační pokyny byly jasné a srozumitelné. Výběr, sled a množství informací využívaly potenciálu žáků. Učivo bylo interpretováno věcně správně a v souladu se současným stavem teorie a praxe, zejména v literatuře a dějepisu.

Výchozí znalosti a dovednosti žáků byly prověřovány v některých hodinách. Výsledky učení byly průběžně vyhodnocovány jen v českém jazyce. Opakování v literatuře mělo ucelenou myšlenkovou strukturu, jež poskytovala dostatečnou zpětnou vazbu pro učitele i žáky. Komunikativní dovednosti žáků byly rozvíjeny dostatečně v českém jazyce a literatuře.

Hodnocení výkonu a znalostí žáků bylo objektivní a spravedlivé. Stejně byly hodnoceny písemné projevy žáků. V závěru některých hodin nebylo provedeno shrnutí a zhodnocení společné práce.

Ve všech hodinách se žáci i vyučující vzájemně respektovali. Na žácích bylo poznat, že mají o práci zájem. Komunikace v hodinách byla založena na vzájemné důvěře. Zvláště v českém jazyce a literatuře dokázala učitelka citlivě využít specifických charakterových rysů žáků, jejich zájmu o přírodu a zvířata, zejména psy. Vyučující působili na žáky pozitivně. Měli k nim velmi pěkný vztah. Byli příkladem vědomostmi, spisovnou mluvou a pracovním zaujetím. Jejich demokratické jednání žáci nezneužívali.

Celkově mělo vyučování sledovaných předmětů velmi dobrou úroveň.

Přírodovědné předměty

Při inspekci byla posuzována kvalita vzdělávání v předmětech fyzika a chemie u prvních ročníků. Ve sledovaných hodinách probíhala výuka v souladu se schválenými učebními dokumenty. Učební osnovy mají učitelé rozpracovány do tematických plánů, které jsou časově rozčleněny a aktuálně upravovány podle složení tříd. Z plánů je zřetelné, že při jejich sestavování vyučující vycházeli ze současného vývoje v daném oboru a z vybavení školy. Úpravy učebních osnov nepřesahují povolených 30 %, jsou provedeny promyšleně na základě jednání předmětové komise ku prospěchu kvality vzdělávání. Stanovené výukové cíle

odpovídají profilu absolventa. Nedochozí k obsahové duplicitě, je zajištěna kontinuita mezi výukou teorie a praktickými laboratorními cvičeními. Příprava učitelů na výuku byla svědomitá.

Sledované přírodovědné předměty vyučují 2 zkušení učitelé s odbornou i pedagogickou způsobilostí, kteří mají dlouholetou praxi ve výuce na střední odborné škole. Oba velmi dobře aplikují spojení teorie s praktickým využitím v oboru. Výuka probíhala ve stupňovitě uspořádané posluchárně, která je prostorná, světlá, vybavená odpovídající didaktickou technikou. Učební pomůcky přinášejí učitelé do hodin z dobře vybavených kabinetů. Pro výuku laboratorních cvičení z chemie má škola laboratoř, jejíž vybavení, včetně přístrojů, laboratorního skla a chemikálií, je v souladu s požadavky učební osnovy. Laboratoř slouží i pro laboratorní práce z biologie. Žáci mají vhodné učebnice a tabulky, které jsou ze strany učitelů při výuce racionálně využívány. Ve všech sledovaných hodinách odpovídala organizace výuky psychohygienickým zásadám.

V úvodu hodin byli žáci seznámeni se strukturou a cílem výuky. Učitelé ověřovali různými formami výchozí znalosti a dovednosti. Opakování a ověřování vědomostí vždy navazovalo na probranou látku. Žáci používali odbornou terminologii, jejich znalosti byly na dobré úrovni. Učitelé dbali, aby se přesně a spisovně vyjadřovali, hodnotili je objektivně. Klasifikaci vždy zdůvodnili. Výklad nové látky byl veden vždy v logických krocích a učitelé průběžně prověřovali, zda žáci učivo pochopili. Výklad měl formu řízeného rozhovoru a diskuse. Vyučující využívali mezipředmětových vztahů a vedli žáky k hledání souvislostí a vyvozování závěrů. Uváděli řadu praktických příkladů, které přímo navazovaly na zkušenosti, a využívali dovednosti žáků. V hodinách fyziky byla při výkladu stavové rovnice plynů, dějů izotermického, izobarického, izochorického a Boyle-Mariottova zákona, systematicky využívána didaktická technika. V hodinách chemie při výkladu komplexotvorných reakcí a základních reakcí komplexních sloučenin, který byl veden poutavou formou a v historických souvislostech, byl využíván zpětný projektor. Výklad byl doplněn vhodnými názornými a zdařilými demonstračními pokusy.

Učivo bylo podáváno věcně správně. Ve všech sledovaných hodinách byl čas efektivně využit. V jednom případě nedošlo v hodině fyziky z časových důvodů k závěrečnému shrnutí probrané látky. Komunikativní dovednosti žáků byly rozvíjeny v dostatečné míře. Převážná většina žáků měla k výuce pozitivní vztah. Verbální i neverbální projev vyučujících byl velmi dobrý. Vztahy mezi učiteli a žáky byly přátelské. Práce v hodinách probíhala v klidné atmosféře. Osobnost žáka byla respektována. Domluvená pravidla komunikace byla respektována a akceptována.

Kvalita vzdělávání v přírodovědných předmětech měla velmi dobrou úroveň.

Matematika

Hodinová dotace v rozvrzích hodin souhlasí se schválenými učebními plány. Žáci, kteří letos navštěvují první ročníky studia, budou absolvovat za studium o dvě hodiny matematiky více. Výuka předmětu se tak bude na rozdíl od současného stavu realizovat jako povinná i ve čtvrtém ročníku. Tematické plány učitelky respektují platné osnovy pro střední odborné školy.

Jádrem jsou vybrané okruhy středoškolské matematiky. Časové rozvržení učiva bylo provedeno s ohledem na významnost jednotlivých tematických celků pro odbornost studia a je aktuálně upravováno podle připravenosti žáků. Učitelkou deklarované obecné výchovné vzdělávací cíle vycházejí ze standardu středoškolského odborného vzdělávání.

Předmětu vyučuje (až na nepovinné hodiny ve čtvrtém ročníku) jedna učitelka, jež splňuje odbornou a pedagogickou způsobilost. Pro výuku matematiky jsou ve škole k dispozici

všechny základní pomůcky. Výpočetní technika se nevyužívá. Žáci vlastní učebnice a sbírky úloh. Při výuce používali účelně kalkulátory. Učitelka sestavuje pro žáky po probraném tematickém celku soubory příkladů různé obtížnosti. Mnohé mají zadání související s odborností studia. Výuka matematiky probíhá v prostorných světlých třídách. Některé nebyly v době inspekce vybaveny pro výuku matematiky dostatečně velkou tabulí. Vyučovací prostředí i organizace výuky vyhovovala psychohygienickým zásadám.

Průběh hospitovaných hodin svědčil o kvalitní bezprostřední přípravě učitelky. Výklad probíhal v logicky uspořádaných krocích, učitelka při vyvozování nových poznatků maximálně využila předchozí znalosti žáků. Při procvičování učiva preferovala zvládnutí matematických dovedností před znalostmi. Žáci byli nuceni používat přesné matematické formulace, matematické symboly a další prostředky (grafy, diagramy, tabulky). Před řešením úlohy prováděli její analýzu, určovali a zdůvodňovali zvolený postup řešení a odhadovali předpokládaný výsledek či počet řešení. Často ověřovali i reálnost získaných výsledků. Většina činností žáků probíhala frontálně. Učitelka však měla přehled o stupni zvládnutí učiva u jednotlivců a v případě potřeby k nim přistupovala individuálně.

Učitelka žáky vhodně motivovala častým poukazováním na praktické využití učiva. Efektivní využívání zpětných vazeb umožňovalo učitelce rychle se seznámit se vstupní úrovní žáků a na jejich základě stanovit přiměřené cíle výuky. V hospitovaných hodinách prověřovala učitelka znalosti žáků ústní i písemnou formou. Tato činnost byla efektivně organizována, zapojeni byli všichni žáci. Znalosti žáků byly hodnoceny objektivně a hodnocení učitelka zdůvodňovala.

V hodinách vystupovala učitelka s autoritou, její přístupy k žákům se vyznačovaly důsledností. Žáci s učitelkou komunikovali bez zábrán, dění v hodině sledovali a často jí kladli otázky. Ve všech hodinách byla klidná atmosféra.

Kvalita vzdělávání v matematice byla velmi dobrá.

Odborné předměty lesnické

Při inspekční činnosti byla sledována výuka v odborných předmětech, které tvoří základ odbornosti a jsou součástí maturitní zkoušky (pěstování lesů, ochrana lesa a životního prostředí, nauka o lesním prostředí, lesnická botanika, ekonomika a organizace). Hospitace probíhaly v teoretickém vyučování i při praktických cvičeních. Všechny předměty se vyučují v časové dotaci stanovené učebním plánem. Učební osnovy odborných předmětů jsou součástí schválených učebních dokumentů. Učitelé mají zpracované tematické plány v souladu s osnovami tak, aby byl naplněn profil absolventa. V době inspekce byly časové plány výuky plněny. Všichni učitelé byli na sledované hodiny velmi dobře připraveni, využili vždy dostatek názorných pomůcek.

Učitelé, kteří vyučují tyto předměty, splňují odbornou i pedagogickou způsobilost. Jejich odborná erudovanost je na výši, ve výuce byly patrné jejich hluboké znalosti oboru. Svou odbornost si zvyšují rozšiřujícím studiem na VŠ, studiem literatury a účastí na odborných seminářích. Výuka sledovaných předmětů probíhala v kmenových a odborných učebnách, cvičení ve školním polesí. Všechny učebny jsou vybaveny novým nábytkem a didaktickou technikou (televizor, video, zpětný projektor). Mimo toto základní vybavení je ve všech učebnách k dispozici řada názorných pomůcek, přírodniny, mapy apod. Ve škole je k dispozici pro výuku odborných předmětů výborné vybavení tradičními i audiovizuálními pomůckami. Učitelé je ve velké míře využili při výuce. Vedení školy účelně a vhodně pomůcky doplňuje. Žáci mají na všechny předměty vhodné učebnice. Učitelé jim podle probíraného tématu ještě půjčují další literaturu (atlasy živočichů nebo rostlin, mapy). Žáci i učitelé mají možnost využít odbornou literaturu, která je k dispozici ve studovně školy. Teoretická výuka všech předmětů je doplňována praktickými činnostmi přímo v terénu a

celou řadou odborných exkurzí.

V úvodu většiny hodin ověřovali učitelé různými formami znalosti žáků. Při opakování a ústním zkoušení vhodně využili názorné pomůcky, včetně fólií na zpětný projektor. Žáci projevovali velmi dobré znalosti, odpovídali souvisle a užívali odborné pojmy. Na jejich přesné a odborné vyjadřování kladli učitelé důraz. Výklad probíhal formou řízeného rozhovoru, učitelé využívali dosavadní znalosti žáků, navazovali na známé pojmy. Účelně využívali i jejich zkušenosti z praktických cvičení ve školním polesí. Žáci byli motivováni ke spolupráci a aktivitě ve vyučování. Organizace těchto hodin odpovídala výukovým cílům, učitelé podporovali komunikativní dovednosti žáků. Učitelé účelně využili názorné pomůcky, didaktickou techniku i učebnice. Základní poznámky a odborné pojmy zapisovali na tabuli, ostatní poznámky si zapisovali žáci samostatně. Ve všech hodinách sledovali učitelé mezipředmětové vztahy, bylo patrné, že vedou žáky ke komplexním vědomostem v oboru. Zdůraznili také vhodně způsoby ochrany přírody. Učivo bylo interpretováno věcně správně.

Praktické cvičení předmětu pěstování lesa ve školním polesí probíhalo formou samostatné práce žáků. Cílem bylo vytipovat v určeném porostu stromy, které je potřeba vykácet. Žáci pracovali ve skupinách a učitel kontroloval a korigoval jejich rozhodování. Při diskusi nad závěry jednotlivých skupin využíval jejich znalosti z teoretické výuky odborných předmětů. Žáci se při cvičení v terénu učí nejen prakticky uplatnit své vědomosti, ale také komunikovat a argumentovat ve prospěch svého názoru.

Při opakování a zkoušení byly otázky učitelů zaměřeny na pochopení vztahů a souvislostí. Žáci byli vedeni k aplikaci učiva na praktických příkladech. Jejich znalosti byly vždy objektivně zhodnoceny.

Ve všech hodinách vládla přátelská atmosféra, žáci oceňovali znalosti učitelů i jejich odbornost, projevovali kladný vztah k výuce. Pokud měli prostor pro diskusi, aktivně se zapojili a spolupracovali.

Výuka odborných předmětů probíhala na vynikající úrovni.

Odborné předměty technické

Sledovány byly předměty stroje a zařízení v prvním a druhém ročníku a předmět motorová vozidla ve třetím ročníku. V obou předmětech odpovídá časová dotace schválenému učebnímu plánu, provedené úpravy jsou v souladu s učebními dokumenty. Členění učiva do jednotlivých ročníků odpovídá učebním osnovám schváleného učebního programu. Při plánování výuky těchto předmětů nedochází k obsahové duplicitě. Stanovené výukové cíle odpovídají standardu vzdělávání i aktuálnímu složení třídy. Plánované cíle výuky jsou v souladu se zásadou soustavnosti a spojení teorie s praxí.

Předměty vyučují dva učitelé. Jeden splňuje odbornou i pedagogickou způsobilost, druhý vyučuje předmět bez odborné i pedagogické způsobilosti, což se negativně odráželo v kvalitě výuky. Ve škole je dostatek prostor vhodných pro výuku. Učebny jsou vhodně vybaveny, doplněny většinou televizorem. V odborných učebnách jsou k dispozici učební pomůcky a obrazy, zpětný projektor, televizor a možnost napojení videorekordéru. Pokud mají žáci učebnice, tyto jsou starší a ne zcela vyhovující. Ve škole je ale dostatek učebních materiálů v informačním středisku, které mají žáci k dispozici prakticky celý den (i odpoledne).

Vyučující předmětu motorová vozidla ve třetím ročníku a předmětu stroje a zařízení v prvním ročníku volil metodu přednášky. Žáky do procesu výuky nezapojoval, i když sám uváděl řadu praktických příkladů. Při výkladu nepoužíval učebnice, pomůcky nebo didaktickou techniku. Ve sledovaných hodinách nepoužíval ani zápisu základních hesel na tabuli. Vyučující neinterpretovat učivo vždy věcně správně, což se projevilo i při odpovědích žáků při zkoušení, neboť se připravovali podle nepřesných poznámek v sešitech. Ve výuce byly

používány nesprávné a zavádějící pojmy, vycházející z hovorového jazyka. Nebyl vytvořen prostor ani pro samostatné a aktivní učení, ani pro vyjadřování vlastního názoru žáků. Žáci přijímali informace pasivně.

Vyučující předmětu stroje a zařízení ve druhém ročníku volil různé vyučovací metody. Struktura hodin odpovídala věku žáků i výukovým cílům. Organizační pokyny byly jasné, srozumitelné a přiměřené věku a možnostem žáků. Učitel sledoval, na co žáci navazují a pro jakou komplexnější vědomost či dovednost si vytvářejí předpoklady. Využíval učebnice, zpětný projektor a předem připravené promítací fólie, odkazoval na další studijní literaturu v informačním středisku školy. Při výuce plně zohledňoval individuální potřeby a schopnosti žáků a vytvářel prostor pro vyjadřování vlastního názoru žáků. Umožňoval žákům alternativní způsob řešení a vedl je ke schopnosti aplikovat učivo. Organizace hodin odpovídala psychohygienickým požadavkům, vyučovací čas byl využit efektivně. Učivo bylo interpretováno věcně správně a v souladu se současným stavem teorie a praxe v dané oblasti. V průběhu výuky využíval mezipředmětové vztahy a uváděl řadu praktických příkladů. Učitelovy otázky při zkoušení a opakování byly zaměřeny na pochopení vztahů a souvislostí a na praktickou aplikaci učiva, měly charakter vytváření zpětné vazby s návazností na probírané učivo. Při zadávání úkolů byla respektována zásada přiměřenosti ve vztahu k individuálním dispozicím žáků. Hodnocení bylo zaměřeno převážně pozitivně s oceněním snahy žáků. Komunikace se žáky byla založena na vzájemné důvěře s vytvářením prostoru pro diskusi a možnost uplatňování vlastních názorů žáků. Verbální i neverbální komunikace učitele byla velmi dobrá. Ve výuce se neprojevovalo nežádoucí chování žáků. Vztah žáků k výuce byl ve většině případů pozitivní.

Kvalita vzdělávání ve sledovaných předmětech měla celkově průměrnou úroveň.

Hodnocení kvality vzdělávání

Sledované předměty jsou vyučovány podle schválených učebních osnov. Tematické plány učitelů respektují zaměření studia. Materiální vybavení pro odborné předměty je nadstandardní, pro všeobecně vzdělávací předměty na běžné úrovni. Učební pomůcky i didaktická technika byly ve výuce běžně používány.

Učitelé byli na většinu hodin velmi dobře připraveni. Odborné nedostatky ve výuce byly zjištěny v předmětu stroje a zařízení u prvního ročníku.

V hodinách převládala tolerantní atmosféra, vyučující respektovali osobnost žáků.

Kvalita vzdělávání byla ve sledovaných předmětech na velmi dobré úrovni.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepční záměry školy vycházejí z podmínek regionu a z tradice výchovy kvalifikovaných odborníků v lesním hospodářství. V současné době škola vyučuje žáky v denním studiu oboru 41-46-M/001 Lesnictví. Při stanovení a formulaci dalších záměrů využil ředitel vynikající materiální a personální podmínky ve škole a kontakty s odbornou veřejností. Takto stanovené cíle vycházejí z analýzy současného počtu lesnických škol, trhu práce a potřeby absolventů. Odborníci v oboru i orgány státní správy tyto záměry rozvoje a činnosti školy podporují.

Na školní rok je zpracován podrobný organizační plán, který stanoví termíny jednotlivých akcí během školního roku. Případné změny jsou oznamovány a termíny upřesňovány na poradách učitelů, které se konají každé pondělí. Při stanovování plánu využívá ředitel i

zástupce ředitele podněty a připomínky učitelů i předmětových komisí.

Vyučovaný studijní obor 41-46-M/001 Lesnictví má škola zařazený v síti škol rozhodnutím MŠMT ČR ze dne 3. 8. 2000, čj. 22 239/2000-21. Učební plán byl specifikován s ohledem na potřeby odborné praxe a zájmy žáků a byl schválen ředitelem. Výuka probíhala podle schváleného učebního plánu, všechny předměty byly zařazeny do rozvrhu hodin. Sledované předměty byly vyučovány v souladu s učebními osnovami.

Organizování

Do vedení školy jmenoval ředitel tři zástupce. Zástupce ředitele pro pedagogiku, který je pověřen organizací vyučování a vedením učitelů, zástupce pro domov mládeže a zástupkyni pro ekonomiku. Kompetence jednotlivých členů vedení i organizační struktura celé školy jsou stanoveny v organizačním řádu. Poradními orgány ředitele jsou předmětové komise, jejichž podněty a připomínky využívá především při rozhodnutích týkajících se teoretické výuky a praxe. Předmětové komise připravují náměty pro maturitní otázky, odborné exkurze a prázdninové praxe. Všichni učitelé se schází každé pondělí na krátké poradě, kde se upřesňuje, případně mění plán praxí i praktických cvičení a organizuje dopravu na jednotlivá pracoviště. Učitelé se dozvídají nové informace související s výchovně vzdělávacím procesem ihned. Informace týkající se žáků předávají třídní učitelé, případně vychovatelé. Rodiče jsou informováni na třídní schůzce, která je organizovaná během prvního pololetí. Aktuální informace jsou v případě potřeby poskytovány písemně nebo telefonicky. Operativní a rychlé předávání informací je tak zajištěno. Škola respektuje dospělé žáky a studijní záležitosti projednává s nimi. Ke komunikaci s rodiči dávají zletilí žáci souhlas. Osobní data žáků vede sekretářka ředitele ve svém počítači, jsou zajištěna před zneužitím.

Organizace vyučování je vymezena rozvrhem hodin, ve kterém jsou zařazeny ve stanovené dotaci všechny předměty učebního plánu. Dokumentace školy je vedena v rozsahu § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších předpisů. Administrativní úroveň všech dokumentů je dobrá.

Výroční zpráva o činnosti školy má vysokou vypovídací hodnotu. Obsahuje všechny údaje stanovené § 17e, odst. 2, zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství. Ředitel zařadil do zprávy mimo povinných údajů také informace o spolupráci školy se zahraničními partnery, účast učitelů na vzdělávacích akcích, přehled významných návštěv ve škole, informace o významných činnostech žáků a přehled dalších událostí, které probíhaly během školního roku.

Vedení a motivování pracovníků

Jednání ředitele s pracovníky a vedení kolektivu je založeno na demokratických principech. Využívá znalost jejich osobnosti a schopností. Ředitel i zástupci využívají pro svá rozhodování náměty pracovníků i žáků školy. Žáci mají ustavenou žákovskou radu, která se pravidelně schází s ředitelem. Dalším podnětem pro práci vedení školy jsou výsledky anket, kterými se zjišťuje atmosféra školy.

V tomto školním roce zajišťuje teoretickou a praktickou výuku 26 učitelů, z nichž pouze jeden nesplňuje podmínku pedagogické způsobilosti tak, jak stanoví § 2 vyhlášky č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců. Odborná způsobilost učitelů je plně využita. Z celkového počtu 385 hodin vyučovaných v týdnu je 20 vyučováno neodborně a 16 bez pedagogické způsobilosti.

Hodnocení pracovníků vychází z kontrolní a hospitační činnosti. Osobní ohodnocení se mění v případě, že se pracovník podílel na plnění mimořádných úkolů. Pravidla pro přiznávání

nenárokových složek platu jsou všem známá.

Vedení školy výrazně podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků i jejich činnost ve výborech a komisích odborných lesnických společností. V minulém školním roce zahájilo nebo pokračuje ve studiu pro rozšíření odborné způsobilosti 6 učitelů. Hodnocení činnosti učitelů je také součástí výroční zprávy za školní rok 1999/2000.

Kontrolní mechanizmy

Kompetence a odpovědnosti členů vedení školy jsou stanoveny v organizačním řádu. Hospitační činností na střední odborné škole je pověřen zástupce pro pedagogiku. Pravidelně každý měsíc provádí také kontrolu odučených hodin a plnění učebního plánu i osnov v jednotlivých třídách. Tato kontrola je nezbytná vzhledem k střídání žáků na cvičeních a na praxích. Pravidelně provádí kontrolu vedení pedagogické dokumentace. Výsledky hospitací i kontrolní činnosti projednává s pracovníky. Analýza výsledků kontrolní činnosti vede k nápravě zjištěných nedostatků. Kontrola provozu školy a jejího hospodaření je v kompetenci ředitele a zástupkyně pro ekonomiku. Ředitel má o všech činnostech školy stálý přehled.

Vlastní evaluační nástroje škola nepoužívá. Výsledky výuky zjišťuje prostřednictvím celostátně zadávaných testů. V poslední maturitní sondě se žáci 4. ročníků umístili na 26. místě mezi stejně zaměřenými odbornými školami.

Hodnocení kvality řízení

Řízení je založeno na demokratických principech. Jednání ředitele školy je vždy přímé. Ve škole je v současné době kolektiv pracovníků, kteří společně usilují o odborné i osobnostní vzdělávání svých žáků.

Řízení všech činností je funkční a účinné. Práce všech členů vedení je koordinovaná a systematická, vytváří ve škole pozitivní pracovní atmosféru.

Ředitel i zástupci dbají na zlepšování odborné a pedagogické způsobilosti učitelů i na doplňování učebních pomůcek.

Výsledkem vynikající kvality řízení je pozitivní atmosféra ve škole, kolegiální vystupování všech pracovníků a výborné materiální vybavení.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Domov mládeže

Domov mládeže je umístěn ve dvou samostatných budovách. V první budově (nejstarší objekt školy, který prošel celkovou rekonstrukcí) jsou ubytováni žáci VOŠ. Ve druhé nově postavené pětipodlažní budově jsou ubytováni žáci SOŠ. V přízemí nové budovy jsou kanceláře školy, informační středisko, kantýna, hovorna, vrátnice a technické prostory. V 1. až 4. poschodí jsou ubytovací prostory, klubovny, místnosti pro zájmovou činnost, ekumenická kaple a kanceláře vychovatelů. Povolená ubytovací kapacita domova je 244 lůžek. V době kontroly bylo ubytováno 218 vlastních žáků a 2 žáci z jiných škol (z toho 25 dívek). Žáci jsou ubytováni ve dvou a třílůžkových pokojích, které jsou uspořádány do samostatných buněk s předsíňkou, WC a sprchou. V každé předsínce je lednice a zabudované skříňe. Pokoje jsou vybaveny zánovním účelným nábytkem. Žáci VOŠ mají v předsíňkách malou kuchyňskou linku se dřezem a varnou konvici.

Výchovně vzdělávací program je v souladu s posláním domova mládeže a odpovídá reálným podmínkám i skladbě ubytovaných žáků. Zásady dobrovolnosti a zájmového zaměření jsou

respektovány. V programu je zřetelně formulována koncepce výchovně vzdělávací práce, jejíž cílem je vést ubytované žáky k hlubšímu poznávání jejich osobnosti, toleranci, sebeovládání, samostatnosti, zodpovědnosti a efektivnímu využívání volného času. Výchovně vzdělávací program je upřesňován a konkretizován rámcovým plánem činnosti domova mládeže na příslušný školní rok. Plán činnosti vychází z plánu práce školy a navazuje na jeho hlavní úkoly. Na základě celoročního plánu zpracovává zástupce ředitele podrobné měsíční plány činnosti, ve kterých jsou uvedeny konkrétní termíny prováděných činností, akcí a zadaných úkolů s osobními odpovědnostmi výchovných pracovníků domova. Podle těchto plánů vychovatelé zpracovávají měsíční plány pro své výchovné skupiny.

Na domově mládeže mají ubytovaní žáci možnost zapojit se do řady vzdělávacích a zájmových aktivit jak z vlastní nabídky, tak z nabídky jiných subjektů v Písku. Do pravidelných aktivit patří činnost zájmových útvarů kopané, odbíjené, hokejbalu, stolního tenisu, šachu, střeleckého klubu, Master Teamu, kynologického, sokolnického, mysliveckého a dramatického. Master Team je středoškolský zájmový klub, jehož vedoucím je pedagogický pracovník. Činnost klubu je plánovaná (je zpracován roční plán klubu) a připravuje ji klubová rada, která je volena z řad žáků. Činnost klubu je velmi pestrá a obsahuje akce jak výchovně vzdělávacího, tak kulturně zábavného charakteru. Systematicky jsou využívány tělocvična, posilovna, střelnice v podkroví školy, informační středisko a počítačová učebna s 8 pracovišti připojenými na internet (používání internetu mají žáci zdarma). Aktivní sportovci z řad ubytovaných žáků jsou organizováni v různých tělovýchovných jednotách. Zájemci o kulturu mohou využít předplatného do divadla (hrazeného z fondu nadace), navštěvovat taneční kurzy apod.

Domov mládeže má dobré personální zázemí. Odborné a pedagogické způsobilosti výchovných pracovníků i jejich osobního zaměření je uvážene využíváno jak ve výchovně vzdělávací činnosti, tak v individuálním působení na žáky.

Pokoje a ostatní ubytovací prostory jsou vybaveny vhodným a účelným zánovním nábytkem a zařízením. Všechny prostory domova působí dobrým estetickým dojmem, čistota je udržována. Ubytovaným žákům je v rámci dohodnutých pravidel umožněna individuální výzdoba pokojů. Žáci mají k dispozici studovnu, kapli a na každém podlaží klubovnu. Klubovny jsou vybaveny televizory a na přání je zapůjčováno video. Studium žáků probíhá v pokojích, studovně a klubovnách. Doba a organizace studia jsou pevně stanoveny vnitřním řádem. Organizace provozu domova mládeže je v souladu s potřebami ubytovaných žáků. Počty žáků na pokojích a režim dne jsou v souladu s psychohygienickými zásadami. Pitný režim je zajištěn odběrem teplých i studených nápojů z jídelny a kantýny. Vlastní potraviny si mohou žáci ukládat do lednic.

Organizace, metody a formy výchovně vzdělávací činnosti odpovídají stanovenému programu, věkové struktuře, studijnímu zaměření ubytovaných žáků a jsou zakotveny ve vnitřním řádu. Vnitřní řád vychází z vyhlášky MŠMT ČR č. 64/1992 Sb., o domovech mládeže, ve znění pozdějších předpisů. Vychovatelé sledují studijní výsledky a výchovné problémy ve svých výchovných skupinách a jsou v případě potřeby v kontaktu s třídními učiteli a zákonnými zástupci žáků. Spolupráce se zákonnými zástupci je založena na jednotném působení se zřetelem na společný výchovný cíl. Výchovná opatření jsou využívána v případě vážných kázeňských přestupků proti vnitřnímu řádu domova mládeže.

Hodnocení ubytovaných žáků je zaměřeno převážně pozitivně, není hledáním chyb a nedostatků, má motivační charakter, je objektivní a zdůvodněné. Ve škole je ustavena žakovská rada, která vzhledem k okolnosti, že většina žáků školy je ubytována, má společnou působnost pro školu i domov mládeže.

Ubytovaní žáci mají dostatečný prostor pro diskusi a vyjádření vlastního názoru na pravidelných schůzkách výchovných skupin. Dohodnutá pravidla jednání jsou známa

a respektována. Komunikace mezi žáky a výchovnými pracovníky probíhá na základě vzájemné důvěry. Případné konfliktní situace jsou řešeny systémově a způsobem odpovídajícím konkrétním případům.

Provoz domova mládeže zajišťují zástupce ředitele, 7 vychovatelů, 1 noční vychovatelka, 2 denní vrátné a 1 noční vrátný. Zástupce ředitele má odbornou i pedagogickou způsobilost. Všichni vychovatelé mají odbornou způsobilost, jeden vychovatel nemá pedagogickou způsobilost. Vychovatelé vykonávají služby podle rozpisu (dopolední, odpolední), který vychází z třítydenního cyklu. Rozpis umožňuje výchovným pracovníkům domova plnění míry přímé výchovné činnosti v souladu s obecně závaznými právními předpisy. Pedagogická dokumentace je řádně vedena na předepsaných tiskopisech. Ochrana osobních dat ubytovaných žáků je zajištěna.

Zástupce ředitele provádí pravidelně kontroly a hospitace. Výsledky projednává s příslušnými pracovníky a tyto slouží jako jedno z kritérií pro určování výše nenárokové složky platu. Systém kontrol vychází jak z plánu, tak z okamžitých potřeb provozu a je účinný.

Výchovně vzdělávací činnost a vedení domova mládeže má velmi dobrou úroveň.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol vydané MŠMT ČR dne 3. 8. 2000, čj. 22 239/2000-21
- Dokumentace školy stanovená § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších předpisů
- Schválené učební plány
- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1999/2000
- Zpráva o hospodaření za rok 2000
- Koncepce rozvoje školy
- Tematické plány učitelů
- Písemné práce žáků
- Záznamy o hospitacích členů inspekčního týmu
- Plán činnosti domova mládeže, plán studentského klubu
- Vnitřní řád domova mládeže

ZÁVĚR

Podmínky výuky

Ve škole je výborné materiální vybavení pro výuku. Zvláště výuky odborných předmětů je zajištěna velkým množstvím tradičních přírodnin i řadou nových audiovizuálních pomůcek. Složení pedagogického sboru odpovídá vzdělávacímu programu, vyučovací povinnosti učitelů jsou v souladu s jejich odborností. Pedagogický sbor je stabilizovaný. Podmínky pro výuku jsou příkladné.

Hodnocení vzdělávání

Výuka probíhá v souladu se schválenými učebními plány. Tematické plány zpracovali učitelé podle platných učebních osnov. Při výuce uplatňují mezipředmětové vztahy. Sledované hodiny byly velmi dobře připraveny, vyučující využívali literaturu, názorné pomůcky i didaktickou techniku. Odborné nedostatky byly zjištěny ve vyučování předmětu stroje a zařízení v prvním ročníku. V hodinách převládalo prostředí důvěry a spolupráce, žáci projevovali pozitivní vztah k výuce. Kvalita vzdělávání měla velmi dobrou úroveň.

Hodnocení řízení

Organizační uspořádání odpovídá velikosti a potřebám školy. Ředitel má přehled o činnosti všech úseků školy. Kontrolní činnost probíhá na všech úsecích, hodnocení práce pedagogických i ostatních pracovníků se řídí známými pravidly. Řízení činnosti je efektivní a účinné, ve škole vládne kolegiální, pracovní atmosféra. Řídící práce je vynikající.

Z výroční zprávy o hospodaření za rok 2000 vyplývá, že finanční prostředky byly využity efektivně a v souladu s platnými právními předpisy.

Celkové hodnocení činnosti školy je velmi dobré.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Ing. Jana Grammetbauerová
Členové týmu	Jiří Horák, prom. historik
	Ing. Svatomír Houska
	Mgr. Lidmila Schleissová
	Mgr. Emanuel Vychodil

V Českých Budějovicích dne 16. března 2001

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 20. 3. 2001

Razítko

Ředitel školy **Podpis**

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednačního protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy (samosprávy): Okresní úřad, referát školství Budovcova 207, 397 21 Písek	2001-04-13	639/01
Zřizovatel: MŠMT ČR Karmelitská 7, 118 12 Praha 1	2001-04-13	640/01

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednačního protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nepodány.